

Читаница

Билтен Народне библиотеке и музеја

година IV, број 4

новембар 2011.

22. новембар

Дан Народне библиотеке

Историја земљорадње: Народна веровања и култне чини везане за аграр

На југу Панонске низије где су присутни разни ентитети, разне вероисповести и многа веровања, прожимање култура је одувек било и биће присутно. У овим крајевима, где су током времена Срби, Мађари, Немци и други народи знали у миру да живе, толико је веровања преузето једних од других да се корени, почеци никако не могу разазнати, нити се може повући црта да разграничи ко који обичај негује или може да својата.

Време разних обреда и чини је углавном у пролеће које је почетак свега новог: новог живота у природи, нових усева, нових плодова. А то ново, то будуће и нејако требало је штитити, надзирати, омогућити његов раст, како би у остатку године било свега у довољној количини. Зато су у пролеће организоване разне заштитничке литије које, у својој основи, имају карактер опкољавања, заокруживања, затварања у круг нечег новог, младог, (младог усева пшенице, винограда и сл). Тако се нпр. отварају водице у пољу у пролеће – на пролећни празник Духови, или се скупља ђурђевданска роса око куће, (тако се благосиља млада пшеница на дан св. Марка, 24. април).

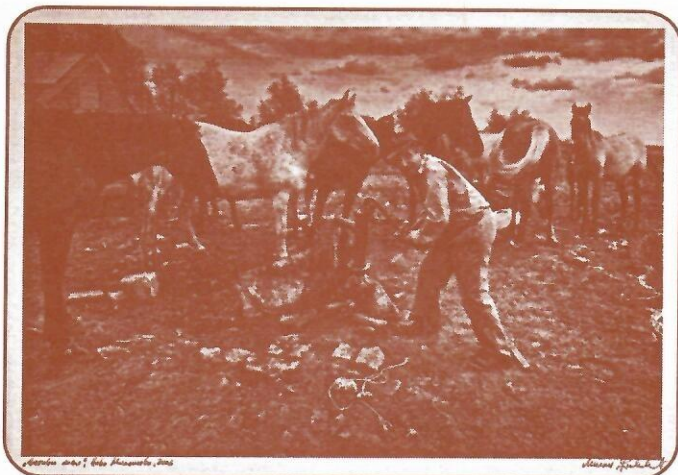
Поворка – литија пролази из цркве после свете мисе до оближњих усева, где свештеник благосиља усев на све четири стране света, како би заштитио атар, а од освећеног зеленог жита плету се венци који се носе кући и дају домаћим животињама за добро здравље. Сличне литије одржавају се и у православним селима на Лазареву суботу и Спасовдан када су се молили за добро време како би се развијали млади усеви.

На падинама Фрушке горе и у јужном Банату пут литија водио је у винограде. Део обичаја је да у пролећној литији мушкарци бацају семе жита на учеснике и присутне, за здравље и плодност.

На дан Светога Урбана (25. мај), католици су ишли у виноград у Белој Цркви, Вршцу, на Палићу, у Горњем Брегу где су биле саграђене капелице и подигнути крстови у славу овог свеца, на чији празник је још мраз могао уништити род винограда, и у њима или покрај њих се молили за погодно време.

КУЛТУРНА ДЕШАВАЊА У БИБЛИОТЕЦИ У 2011. ГОДИНИ

- ❖ **Јануар** - Изложба слика „УЛСА“
- ❖ **Фебруар** - Свечани пријем ђака првака у библиотеку. Гост - песник Саша Божовић.
- ❖ **Март** - Продајна изложба слика „УЛСА“.
- ❖ **Април** - Представљање библиотеке у Димитровграду, предавач библиотекар Елизабета Георгијева;
 - Књижевно вече Светлане Лекић, песникиње из Београда;
 - Продајна изложба књига издавачког предузећа Завод за издавање уџбеника.
- ❖ **Мај** - „**Ноћ музеја**“ - Изложба плаката Озрена М. Радосављевића
 - Посета Градској библиотеци у Вршцу поводом стручног скупа под називом „Библиотеке - односи са јавношћу“, предавач Гордана Стокић-Симончић.
 - Књижевно вече Милоша Марића под називом „Како пронаћи себе“.
- ❖ **Јун** - „**Карневал цвећа**“
 - Изложба фотографија М. Живковића „Мој Банат“;
 - Изложба „УЛСА“
 - Сматра археолошког филма (20-25. јун)
 - Промоција књига списатељице Иване Кузмановић
- ❖ **Јул** - Изложба слика „УЛСА“
 - Продајна изложба књига издавачке куће „Лагуна“
- ❖ **Август** - Изложба слика од пресованог цвећа „Жена је цвет“, аутора Мирјане Бурмуџије.
 - Продајна изложба књига издавачке куће „Лагуна“
- ❖ **Септембар** - Промоција књига Јелисавете Даниловић „Љубав остаје са својим господарем“ и списатељице Љиљане Вукић „Вечерњи за Белград“
 - У оквиру манифестације „Дани чешке културе“ представљање читалачког клуба Групе 484.
- ❖ **Октобар** - Семинар професора књижевности (Група 484)
 - Представљање књижевног дела Радивоја Шајтинца (о аутору је говорио Зоран Богнар, књижевни критичар)
 - Представљање књиге „Кошава“, песникиње Јадранке Ћулум
 - Посета 56. Сајму књига у Београду

КЊИЖЕВНИ ПОРТРЕТ РАДИВОЈА ШАЈТИНЦА

„Ми нисмо чудима везани за земљу, за расут цвет сунцокретов што деда Деспот о астал тресне кад се из лова врати без лисице, без зеца, без препелице...”

Ни за мале, масне биртије пуне углаисаних гуњева, задаха дувана и очију жутих од пушења ко барски љутићи.

Ни зарђале сејачице испод којих се пацови коте.

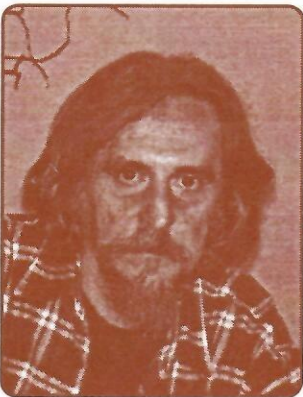
Нисмо везани

За шаре на тањирима као што нисмо везани за смрт нечију испод јабланова који на глини расту и не дају води винограде.

Слеђена немим небом широко се равница простира и застарева.

Јутро се неумитно рађа, на истоку, као да се појављују неопрани вучји зуби“

Шуми се враћају прагови

У Народној библиотеци у Белој Цркви, 6. октобра 2011. године, имали смо прилику да саслушамо песника и књижевног критичара Зорана Богнара који је представио књижевни опус Радивоја Шайтинца, књижевника из Зрењанина.

Господин Шайтинац по други пут је у Белој Цркви и нашој библиотеци. Приликом првог доласка отворио је заједничку изложбу наших и зрењанинских сликара

аматера. Песничким је сликама описао наш град какав до тада нисмо видели, при том показавши да је осетио „дух места“. Није потребно говорити да су само ретки способни за то.

Разлог за поновни долазак у наш град и у нашу установу овог пута било је књижевно вече у заједничкој организацији Центра за културу и Народне библиотеке. Овог пута повод је био другачији, а за нас прилика да се упознамо са делом Радивоја Шайтинца и да од самог књижевника чујемо делове његовог књижевног стваралаштва, пре свега поезију коју нам је сам Шайтинац говорио и којој се вратио након дугогодишњег прозног рада.

Радивој Шайтинац је рођен 1949. године у Зрењанину. Пише поезију, прозу, књижевну и ликовну критику, преводи с руског и енглеског језика, бави се и драматургијом.

Књиге песама:

Оружје људски рањено, Шуми се враћају прагови, Даровно путовање, Панглосов извештај, Сузе у лунапарку, Оченаш на Тајмс-скверу, Оловни долов, Лед и млеко, Пси верса, Кањишка монотипија, Хроника паланачког робља.

Књиге прозе:

Банатска читанка, Мој бегејски део света, Бајке о грму, Чеховија, Вез у ваздуху, Жртве бидермајера, Сибилски гласови, Нада станује на крају града, Водено дете, Причица, Кинеско двориште, Lyrik klinik.

Књиге есеја:

Хотел Чарнојевић, Демогоргон, Хајка на Актеона.

ЈЕСЕЊИ СЕМИНАР СРЕДЊОВЕКОВНЕ СЕКЦИЈЕ СРПСКОГ АРХЕОЛОШКОГ ДРУШТВА

У Народној библиотеци је у четвртак, 10. новембра 2011. године одржан јесењи састанак Средњовековне секције Српског археолошког друштва. Семинару је присуствовало двадесет пет археолога из целе Србије, који су се представили својим стручним радовима.

Присутнима су у Народној библиотеци представљени радови на локалитету Дупљаја-Град, средњовековно археолошко налазиште. По проценама археолога Ђорђа Јанковића и Дејана Радичевића са Филозофског факултета ово налазиште може бити једно од највећих археолошких налазишта XI-XII stoleћа у Банату. Величина налазишта и постојање више цркви сведоче о изузетном значају овог места.

У петак, 11. новембра, учесници семинара ишли су у обилазак археолошког налазишта Дупљаја-Град.

ПРЕПОРУЧУЈЕМО

„1Q84“ - Харуки Мураками

„...кроз поглавља која се наизменично смењују пратимо приче двоје главних јунака – Аомаме и Тенга. Она је инструкторка борилачких вештина, члан мистериозне организације која спроводи правду убијајући насилнике... Тенго је професор математике, типичан муракамијевски мушки лик – пасиван, без иницијативе, талентован без остварења, једноставно он је део слагалице који се нигде не уклапа...“

Стари наслови које препоручујемо...

„Калуђер који је продао свој ферари“ – Робин Шарма

„Књига која ће вас научити како да остварите своје снове и узмете судбину у своје руке...“

АКТУЕЛНОСТИ

Најчитаније књиге домаћих аутора:

1. „Мирис кише на Балкану“, Гордана Куић
2. „Рингишпил“, Јелена Бачић Алимпић
3. „Господин погрешни“, Мирјана Бобић Мојсиловић
4. „Сунце мени, сунце теби“, Весна Дедић Милојевић
5. „Од када сам се заволела волим“, Ивана Кузмановић

Најчитаније књиге страних аутора:

1. „Тајна“, Ронда Берн
2. „Трилогија магле“, Карлос Руис Сафон
3. „Авантуре неваљале девојчице“, Марио Варгас Љоса
4. „Три метра изнад неба“, Федерико Моћа

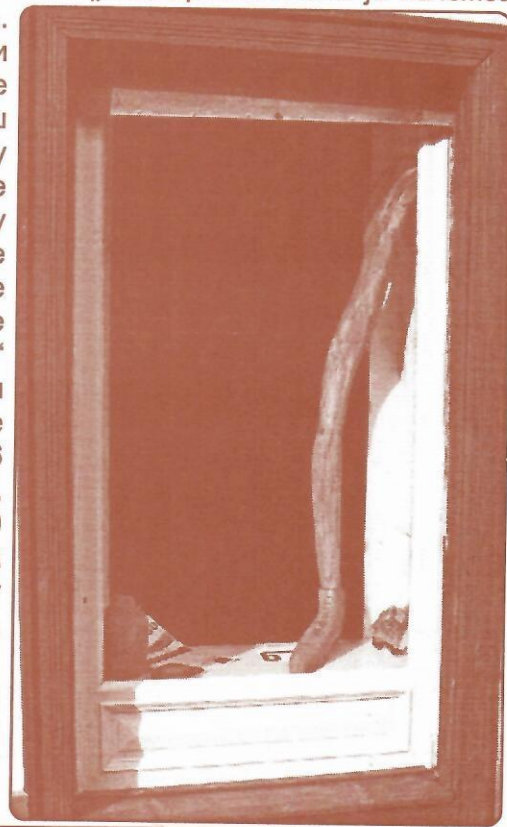
Најчиталац: Здравковић Бојан из Беле Цркве

Изложбена делатност музеја у 2011. години

У склопу зграде Народног музеја у Белој Цркви налази се галеријски простор намењен организовању и постављању повремених изложби, као и различитим видовима едукативних дешавања. Простор галерије, који чине две сале, угостио је протеклих година изложбе најразличитијег садржаја (историјске, уметничке, ликовне, етнолошке...).

Годину 2011. обележило је неколико изложби разнолике теметике. Поводом „Ноћи музеја“, 14.05. 2011. године, у сарадњи са Канцеларијом за младе општине Бела Црква организована је изложба радова академског сликара Крсте Вукоја са тематиком коња. Трајање изложбе је продужено до 19-ог маја, како би и ученици средњих школа били у могућности да је погледају. Током саме „Ноћи музеја“ изложбу је погледало 485 посетилаца, а потом још 79 средњошколаца. Поводом манифестације „Карневала цвећа“ у галерији музеја су приређена два различита садржаја: Отварање Смотре археолошког филма 24/1 и изложба „Женска оглавља у Браничеву“. Смотра археолошког филма је трајала током читаве карневалске недеље. Смотра је отворена у простору галерије музеја, док су остале пројекције одржане у простору читаонице Народне библиотеке. Изложба „Женска оглавља у Браничеву“ ауторке Данице Ђокић, настала је у сарадњи са Народним музејем у Пожаревцу. Дана 08.10.2011. године, отворена је изложба „Вајарска колонија Јасеново – ретроспектива првих 6 година“, где је на отварању присуствовало 48 наших суграђана, док је у првих неколико дана изложбу посетило преко 200 средњошколаца. У временским размацима између постављања изложби посетиоци музеја су били у могућности да погледају поставку старих фотографија Беле Цркве, као и фотографија карневала у временском оквиру од 1911. до 1936. године.

Народни музеј ће се и у наредном периоду трудити да приређује што више разноликог садржаја, како би повећао интересовање наше публике за културна дешавања, као и повећао број својих посетилаца.

ЗАВРШЕНА РЕКОНСТРУКЦИЈА КРОВА БЕЛОЦРКВАНСКОГ МУЗЕЈА И ДЕЛА КРОВА НА НАРОДНОЈ БИБЛИОТЕЦИ

Завршена је трећа фаза реконструкције крова на Музеју, средствима Покрајинског секретаријата за културу у висини од 450 000 динара (25 000 динара сопствена средства). Радови на крову су започети 2008. године када су добијена средства у износу од 700 000 динара, такође од Покрајинског секретаријата за културу. Пошто је пројекат био суфинансирајући дата су и сопствена средства која су износила 157 000 динара. Радови су настављени 2010. године, када је Покрајински секретаријат издвојио 431 000 динара за неопходне радове.

Вредни музејски експонати, а такође и сама зграда музеја која је под заштитом, биће сачувани. У плану је адаптација музејских депоа, а затим и изложбеног простора. Музејски експонати биће заштићени на прави начин и представљени јавности онако како предвиђају неки виши стандарди.

Године 2011. започети су радови на реконструкцији крова на згради Народне библиотеке. Адаптиран је део крова са уличне стране. Дата су средства из сопствених извора у износу од 280 000 динара. Стање је било алармантно, кров је почео да се слеже и постојала је опасност од прокишњавања. Проблем је на време уочен и радови су завршени у договореном року.